

Bestuursvoorstel

Onderwerp: Jaarrekening 2018 Nummer: Bestuursstukken\2881	Agendapunt: 4

DB: Ja 28-5-2019	BPP: Ja 12-6-2019	FAZ: Ja 12-6-2019	VVSW: Ja 12-6-2019	AB: Ja 26-6-2019

Opsteller: Remco Hennipman, 0598-693794 Personeelszaken, Financiën en Bedrijfsvoering	Opdrachtgever: Klaas de Veen	Portefeuillehouder: Jan Batelaan

Ondersteuning van de afdeling: ☐ Technisch ☐ Juridisch ☒ Financieel ☒ Staf ☐ Communicatie ☐ ICT / Beveiliging

Externe betrokkenen: Ernst & Young	Reden: Accountantsverslag controle jaarrekening en controleverklaring

Samenvatting: De jaarrekening 2018 geeft een voordelig resultaat van € 1,8 miljoen ten opzichte van de primitieve begroting. Ten opzichte van de najaarsrapportage 2018 is het resultaat € 2,6 miljoen voordeliger. Het voordeel is nader geanalyseerd en het structurele deel is meegenomen in de voorjaarsrapportage 2019 en de meerjarenraming 2020-2023. De accountant heeft naar aanleiding van de uitgevoerde controle een goedkeurende controleverklaring afgegeven met betrekking tot de getrouwheid en rechtmatigheid. De accountant heeft tevens geconstateerd dat binnen de organisatie sprake is van een hoge mate van controlebewustzijn en dat de interne beheersing van goed niveau is.

Duurzaamheidsparagraaf: Nee

Begrotingsaspecten: Nee

AB Voorstel:	
1. De jaarrekening 2018, met een voordelig resultaat van € 1.801.000,- vaststellen.	
2. Het resultaat als volgt te bestemmen:	
- algemene reserve watersysteembeheer; toevoeging voordeel	€ 1.700.000,-
- algemene reserve zuiveringsbeheer; toevoeging voordeel	€ 101.000,-
Totaal	€ 1.801.000,-
3. De volgende budgetten 2018 overhevelen naar 2019:	
- Herstel putten coupure Delfzijl	€ 70.000,-
- Invoering Omgevingswet	€ 75.000,-
- Onderzoek vervanging rwzi Scheve Klap	€ 25.000,-
- Grondaankopen De Ronde te Foxel	€ 68.000,-

Bestuursvoorstel

- Kosten verhuizing laboratorium	€ 105.000,-
- Monitoring waterkwaliteit	€ 25.000,-
- Nieuw trafostation hoofdkantoor	€ 55.000,-
Totaal	€ 423.000,-

4. Kennisnemen van de voortgangsrapportage Masterplan Kaden.

Bijlagen: Ja

- Jaarrekening 2018;
- Accountantsverslag jaarrekeningcontrole 2018 Ernst & Young;
- Voortgangsrapportage Masterplan Kaden 2018.

Ter inzage (bestuursnet): Nee

Onderwerp(en):

-

Besluit/opmerkingen bestuur:

Paraaf secretaris-directeur:

Bestuursvoorstel

Aanbieding jaarrekening

Hierbij bieden wij u de jaarrekening 2018 aan. Voor de inhoud verwijzen wij u naar de bijgevoegde jaarrekening. De jaarrekening 2018 geeft een voordelig resultaat van € 1,8 miljoen. Dit is na aanwending van de bij de primitieve begroting geraamde aanwending van de algemene reserves van € 1,9 miljoen. Het resultaat zonder aanwending van de algemene reserves bedraagt derhalve € 0,1 miljoen negatief.

Het werkelijk resultaat over 2018 is € 2,6 miljoen voordeliger dan verwacht bij de najaarsrapportage 2018. Het voordeel is nader geanalyseerd en het structurele deel is meegenomen in de voorjaarsrapportage 2019 en de meerjarenraming 2020 t/m 2023.

In de jaarrekening wordt nader ingegaan op de opgetreden verschillen (zie bladzijde 44 en verder).

Oordeel accountant

De accountant heeft naar aanleiding van de uitgevoerde controle een goedkeurende controleverklaring afgegeven met betrekking tot de getrouwheid en rechtmatigheid.

Op grond van het Waterschapsbesluit stelt het algemeen bestuur de goedkeuringstolerantie vast die de accountant bij zijn jaarrekeningcontrole dient te hanteren. Het Controleprotocol Accountantscontrole Jaarrekening 2018 e.v. met daarin de goedkeuringstolerantie is op 14 februari 2018 door het algemeen bestuur vastgesteld.

De goedkeuringstolerantie is als volgt:

Goedkeuringstolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% bruto-lasten)	≤ 1%	> 1% - < 3%	-	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (% bruto-lasten)	≤ 3%	> 3% - < 10%	≥ 10%	-

Op grond van de jaarrekening 2018 bedraagt de goedkeuringstolerantie voor fouten afgerond € 890.000,- (1% van de lasten) en voor onzekerheden € 2.680.000,- (3% van de lasten).

Ten aanzien van de jaarrekening 2018 resteren geen ongecorrigeerde controleverschillen met betrekking tot getrouwheid. Daarnaast zijn geen materiële controleverschillen geconstateerd. Tot slot zijn geen financiële rechtmatigheidsfouten geconstateerd.

In het bijgevoegde accountantsverslag 2018 gaat de accountant in op de uitkomsten van de jaarrekeningcontrole, de kwaliteit van de beheersorganisatie en het rechtmatigheidsbeheer. Over de uitkomsten van de jaarrekeningcontrole en de kwaliteit van de beheersorganisatie worden hieronder nog een aantal toelichtingen gegeven. Verder wordt korthedshalve verwezen naar het accountantsverslag.

Bestuursvoorstel

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Begrotingsbeheer

Volgens de accountant zou de afwijking tussen het gerealiseerde resultaat en het begrote resultaat maximaal 3% van de lasten mogen bedragen, dat wil zeggen maximaal € 2,7 miljoen. Wij zitten met een afwijking van 2,9% (€ 2,6 miljoen) in 2018 aan de hoge kant. Dit verschil valt volgens de accountant echter goed te verklaren.

Van het voordelige resultaat van € 2.602.000,- ten opzichte van de najaarsrapportage valt een onderverdeling te maken naar drie componenten:

- Niet bekend bij het samenstellen van de najaarsrapportage	€ 1.159.000,-
- Geraamd budget 2018 wordt besteed in 2019 en verder	€ 423.000,-
- Overig voordeel	€ 1.020.000,-

Volgens de accountant betreft het gedeelte niet bekend bij de najaarsrapportage afwijkingen die bij het samenstellen van de najaarsrapportage nog niet bekend waren of moeilijk in te schatten. Er is bijvoorbeeld in november 2018, na het opstellen van de najaarsrapportage, een nieuwe clustering voor de teruggave van de energiebelasting vastgesteld (voordeel € 730.000,-). Voor een verdere toelichting op het voordeel van € 1,2 miljoen en een toelichting op de geraamde budgetten in 2018 die worden besteed in 2019 en het overige voordeel verwijzen wij naar de jaarrekening. Op basis van onze nadere analyse is Ernst & Young van mening dat het prognosticerend vermogen van het waterschap nog immer in orde is.

Kwaliteit beheersorganisatie

Corruptie- en omkopingsrisico's

De accountant constateert dat wij diverse maatregelen ten aanzien van het waarborgen van integriteit hebben geïmplementeerd. Naar aanleiding van enkele controlewerkzaamheden zijn dan ook geen bijzonderheden geconstateerd. De accountant merkt tot slot nog op dat de kadernota "Misbruik en Oneigenlijk Gebruik" in 2018 is geactualiseerd en dat daarmee een goede opvolging is gegeven aan de aanbeveling van voorgaand jaar om de risicoanalyse ten aanzien van dit onderwerp te expliciteren (inclusief de aanwezige beheersingsmaatregelen).

Bevindingen interne beheersing

De accountant heeft geconstateerd dat binnen de organisatie sprake is van een hoge mate van controlebewustzijn en dat de interne beheersing van goed niveau is.

Resultaatbestemming

Wij stellen u voor het voordelig resultaat van € 1.801.000,- als volgt te bestemmen:

• Algemene reserve watersysteembeheer; toevoeging voordeel	€ 1.700.000
• Algemene reserves zuiveringsbeheer; toevoeging voordeel	€ 101.000

Totaal	€ 1.801.000

Bestuursvoorstel

Gevolgen voor de algemene reserves

De uitkomst van de jaarrekening 2018 heeft de volgende gevolgen voor de algemene reserves.

Taak	Watersysteem- beheer	Zuiverings- beheer	Totaal
Stand 1 januari 2018 (incl. resultaat 2017)	11.260.000	1.821.000	13.081.000
Aanwending algemene reserve	1.865.000	0	1.865.000
Stand 31 december 2018	9.395.000	1.821.000	11.216.000
Mutaties resultaat 2018	1.700.000	101.000	1.801.000
Stand 31 december 2018 incl. resultaat 2018	11.095.000	1.922.000	13.017.000

Deze stand is afgezet tegen de vastgestelde bandbreedtes voor de minimum omvang als volgt.

Taak	Stand per 1 januari 2019	Minimum omvang	Tekort (-) t.o.v. minimum Overschot (+)
Watersysteembeheer	11.095.000	1.677.000	+ 9.418.000
Zuiveringsbeheer	1.922.000	651.000	+ 1.271.000
Totalen	13.017.000	2.328.000	+ 10.689.000

Watersysteembeheer

Bij de begroting 2019 is uitgegaan van een stand per 1 januari 2019 van € 9.324.000,-. De werkelijke stand is met € 11.095.000,- (zie hierboven) € 1.771.000,- hoger. Dit is het gevolg van het voordeliger rekeningresultaat voor de taak watersysteembeheer.

Zuiveringsbeheer

Bij de begroting 2019 is uitgegaan van een stand per 1 januari 2019 van € 1.091.000,- positief. De werkelijke stand is € 1.922.000,- positief. Het verschil bedraagt € 831.000,-. Dit is het gevolg van het voordeliger rekeningresultaat voor de taak zuiveringsbeheer.

Bij de meerjarenraming 2020 tot en met 2023 is een voorstel opgenomen over de inzet van de algemene reserves.

Budgetoverheveling vanuit de jaarrekening 2018

Voor een aantal posten, waarvoor in 2018 budget was gereserveerd maar waarvan de uitvoering pas in 2019 zal plaatsvinden, wordt voorgesteld deze budgetten over te hevelen. Dit betreft een totaalbedrag van € 423.000,- voor de voorjaarsrapportage 2019.

Herstel putten coupure Delfzijl (€ 70.000,-)

Bestuursvoorstel

In de najaarsrapportage 2018 is een extra raming opgenomen van € 70.000,- voor herstel van een aantal putten. Door belasting van wegverkeer zijn een aantal putten, van het waterschap, bij onze coupure te Delfzijl weggezaakt. De putten, inclusief het wegdek, zullen moeten worden vernieuwd. De uitvoer van de werkzaamheden was gepland in december 2018. Vanwege omstandigheden konden de werkzaamheden echter pas begin 2019 worden uitgevoerd.

Invoering omgevingswet (€ 75.000,-)

Van de van het Rijk beschikbare gelden uit de stimuleringsregeling Omgevingswet ad € 102.000,- is in 2018 € 27.000,- besteed. Het niet in 2018 bestede bedrag van € 75.000,- zal in 2019 worden besteed. De stimuleringsgelden zijn vooral bedoeld ter voorbereiding op de digitale opgaven van de Omgevingswet. De uitgaven hebben betrekking op het koppelen van basisregistraties en het verder digitaliseren van het vergunningenproces. Uiteindelijk moeten we niet uitgegeven stimuleringsgelden aan het Rijk terugbetalen. Hier gaan we niet vanuit.

Onderzoek vervanging rwzi Scheve Klap (€ 25.000,-)

In 2020 staat de (5 jaar uitgestelde) vervanging van rwzi Scheve Klap gepland. In de periode 2018-2019 staat het uitvoeren van een varianten studie gepland om tijdig een besluit te kunnen nemen. Vanwege prioritering van werkzaamheden zijn we in 2018 er niet aan toegekomen om deze studie uit te laten voeren. Dit zal plaatsvinden in 2019. Voor 2018 was hiervoor een budget opgenomen van € 25.000,-.

Grondaankopen rond De Runde te Foxel (€ 68.000,-)

In verband met de wat latere uitvoering van het overleg rond de over te dragen gronden rond De Runde te Foxel zijn de voor 2018 geplande kosten niet in 2018 gemaakt. De kosten worden geschat op een totaal van € 68.000,-.

Kosten i.v.m. verhuizing van het Laboratorium (€ 105.000,-)

Het totaal voordeel op het laboratorium wegens de verhuizing in 2019 bedraagt in 2018 € 134.000,-. De verwachte kosten in verband met de verhuizing in 2019 bedragen € 105.000,-. Dit betreft € 65.000,- verhuiskosten en € 40.000,- kosten voor tijdelijk uitbestede analyses.

Monitoring waterkwaliteit (€ 25.000,-)

Vanwege de droogte in de zomerperiode van 2018 zijn er minder monsters genomen dan gepland (geen water in de sloot). In 2019 zullen de gemiste bemonsteringen worden ingehaald.

Nieuwe trafostation hoofdkantoor (€ 55.000,-)

Bij de najaarsrapportage 2018 is een budget geraamd van € 80.000,- voor de aanschaf en plaatsing van een nieuw trafostation bij het hoofdkantoor. Ontwikkelingen van de laatste jaren zoals de uitbreiding aan ICT-voorzieningen, de aansluiting van het nieuwe laboratorium op de stroomvoorziening van het hoofdkantoor en de geplaatste laadpalen voor elektrische auto's zullen voor een te hoge belasting van het bestaande trafostation zorgen. De uitvoer van de werkzaamheden van het nieuwe trafostation was gepland in eind 2018. De plaatsing is echter vertraagd en heeft begin 2019 plaatsgevonden. In 2018 is reeds € 25.000,- betaald.

Bestuursvoorstel

Voortgangsrapportage Masterplan Kaden 2018

Als bijlage is de voortgangsrapportage over 2018 met betrekking tot het Masterplan Kaden bijgevoegd. Korteidshalve wordt verwezen naar deze bijlage.

Voorstel

1. De jaarrekening 2018, met een voordelig resultaat van € 1.801.000,- vaststellen.

2. Het resultaat als volgt te bestemmen:

- algemene reserve watersysteembeheer; toevoeging voordeel	€ 1.700.000,-
- algemene reserve zuiveringsbeheer; toevoeging voordeel	€ 101.000,-
Totaal	€ 1.801.000,-

3. De volgende budgetten 2018 overhevelen naar 2019:

- Herstel putten coupure Delfzijl	€ 70.000,-
- Invoering Omgevingswet	€ 75.000,-
- Onderzoek vervanging rwzi Scheve Klap	€ 25.000,-
- Grondaankopen De Runde te Foxel	€ 68.000,-
- Kosten verhuizing laboratorium	€ 105.000,-
- Monitoring waterkwaliteit	€ 25.000,-
- Nieuw trafostation hoofdkantoor	€ 55.000,-
Totaal	€ 423.000,-

4. Kennisnemen van de voortgangsrapportage Masterplan Kaden.

namens het dagelijks bestuur,

Harm Küpers
secretaris-directeur

Geert-Jan ten Brink
dijkgraaf